

Maailmantuska ruumiillistuu tanssijan kehossa

Akseli Aittomäki on poliittisen protestin kokemusasiantuntija

Akseli Aittomäki pohtii teoksessaan mielenosoittamisen dynamiikkaa. (KUVA: EEVA HANNULA & VILLE KUMPULAINEN)

Jussi Tossavainen

Massavuoto: Nicht Hamburg. Konsepti, käsikirjoitus ja esiintyjä Akseli Aittomäki. Höyhentämö.

NÄIN vaalien aikaan on hyvä muistaa, että meillä on mahdollisuus vaikuttaa asioihin vapaissa vaaleissa. Mutta samalla oikeus myös osoittaa mieltään kulkuein ja lakoin. Näin ei suinkaan ole kaikilla maailman ihmisillä. Pahimmassa tapauksessa yksilöllä ei ole mitään vaikutusmahdollisuuksia.

Höyhentämön taiteellisen ohjelman Massavuodon vetäjä **Akseli Aittomäki** on puuttunut teoksessaan *Nicht Hamburg* juuri tähän toiseen vaikuttamisen mahdollisuuteen eli mielenosoittamiseen. Häntä voidaan pitää varsinaisena kokemusasiantuntijana, sillä hän osallistui 2017 Hampurin G20-kokouksen vastaisiin mielenosoituksiin sekä Ende Gelände -verkoston ruskohiilikaivosten protesteihin. Näistä kokemuksista syntyi nyt nähtävä teos.

LÄHTÖKOHTA on hyvin haasteellinen ja tanssiteatteriteokseksi erikoinen. Vai tuleeko äkkiseltään mieleen yhtä yhteiskunnallista ja hetkessä kiinni olevaa poliittista tanssiteosta? Sitä suuremmalla syyllä voi kunnioittaa Aittomäen sohaista jättikoneistoja vastaan. Kuinka ilmaista suurmielensoituksia ja sen aiheuttamia fyysisiä tuntemuksia yksin näyttämöllä?

Toisaalta henkilökohtainen on poliittista ja päinvastoin. Massat koostuvat yksilöistä. Katsokaa muurahaisia - yksinäisestä ei ole juuri mihinkään. Yhdessä ne ovat organisaatio. Tätä osallistumista ja sen yhteisöllisyyttä Aittomäki tuo esiin jo yleisön sijoittelussa eri puolille tilaa. Me olemme osa esitystä. Se korostuu vielä kohtauksessa, jossa Aittomäki ”keskeyttää” esityksen, tulee keskelle yleisöä, jakaa mielenosoitukseen tarvittavia eväitä ja jutustellen kertoo osallistumisestaan mielenosoituksiin. Vieraannuttava efekti palauttaa tähän hetkeen.

Tässä teoksessa kirkastuu ajatus halusta osallistua, tehdä edes jotakin eikä olla vain sivusta seuraava nukkuvien puolue. Kahdella tasolla liikkuva teos pyrkii kertomisen metatasolla myös fyysistämään poliittiseen protestiin osallistumisen ja sen vaikutuksen paitsi psyykeen myös ruumiiseen.

Tanssija/näyttelijä kiertää loputtomiin pitkin pientä näyttämöä osoittaen, mistä ruumiillisestikin on kyse - silkasta loputtomasta kävelemisestä, niin henkisellä kuin fyysisellä tasolla. Reppu painaa paitsi eväistä myös maailmantuskasta ja turhautumisesta siihen, ettei lopultakaan voi juuri mitään vallitsevalle tilanteelle. Aina on vahvempi poliisien ketju vesitykkeineen. Myös ajatuspoliisit.

Liike muuttuu holtittomaksi ja hallitsemattomaksi. Tanssija kaatuilee ja lopulta kyvyttömyydessään menee tuhannen mutkalle kouristelevaksi ja pyristeleväksi kasaksi. Aittomäen liike on butomaista, mikä sopiikin erinomaisesti tulkitsemaan ristiriitaisia tuntemuksia. Aittomäki on tehnyt butoa aikaisemmin, mikä näkyy tässä teoksessa.

Nicht Hamburg -esitysten jälkeen on mahdollisuus jäädä keskustelemaan aiheesta. Se on varmasti tarpeenkin.

Itse jouduin joulukuussa Pariisissa keskelle keltaliivien aiheuttamaa käsittämätöntä tuhoa. Järkytin nähdessäni ryöstetyt kaupanikkunat ja poltetut pankkiautomaatit, näennäisesti viattomien ihmisten (olkoonkin omistavan luokan edustajia) kärsimät vahingot. Se pisti miettimään, missä kulkee vapaan sanan ja anarkian raja. Missä määrin mielenosoitukset ovat oikeutettuja, vaikka itse tuntisikin olevansa oikeassa ja muut väärässä?